

Látrány, rádpusztai templomrom

2009 június 01. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

Magyar Nemzet szombati magazinjának egyik legérdekesebb sorozatát közöljük le folytatásokban, melyben a remek Ludwig Emil megmutatja nekünk a rejtőzködő Magyarországot eldugott kincseit, melyek mellett sokszor figyelmetlenül elhaladunk a mindennapi rohanó életünk során. Vigyázzunk ezekre a páratlan kincsekre, hiszen

ezek a kincsek alappillérei szeretett Hazánknak.

A régi térképek és tudományos források tanúsága szerint a Dunántúlnak a Balatontól délre fekvő térsége igencsak másként festett a középkorban, mint ma. A Zala torkolatának kiterjedt mocsárvilágát kisebb-nagyobb folyók kötötték össze a Dráva tágas árterével, a ma alig csordogáló ereszkek helyén hajózható árkok, buja élővizek voltak. A Szent László alapította somogyvári Szent Egyed-apátság építkezéséhez uszályal szállították a badacsonyi követ, a fonyódi vártól a Pogányvölgyi-vízen és a Kapos folyón át a Sárvízig, a Dunáig lehetett elevickélni. Az újkorban lecsapolt, szárazra szabályozott vízjárások helyére a mai ország- és vasútvonalak kanyargásából lehet következtetni.

A Lellétől dél felé, Kaposvárnak induló régi kalmárút is az egykori Bereket tápláló mellékfolyócska völgyében halad, a folytatásán már a rómaiak idején el lehetett jutni a dalmát tengerpartig. A Balatontól hat kilométerre, az egykori Festetics-uradalom elszőr államosított, majd privatizált borgazdaságának szomszédságában található Rádpusztá. A hivatalosan Látrány községhez tartozó, mostanában újranépesedő kis település délnyugati végén, az öreg temetőben állnak a török korban elpusztult Rád falu középkori templomának festői romjai.

A somogyi parton csupán két, a román korból (részben) megmaradt templom van: Teleki község 1271-ben említett, ma is meglévő Szent András-temploma és a tihanyi bencések egykori birtokához, Rád faluhoz tartozó látrányi rom. Az ugyancsak XIII. századi és szintén félköríves szentély, egyhajós épület nyugati oldalát nyílás nélküli, oromzatos harántfal zárja le, sarkain markáns, lépcsős támpillérekkel. E térhez kelet felől előbb egy keskenyebb hajószakasz csatlakozik, majd – a diadalív után – az íves apszissal záruló szentély. A tisztán téglából épített, székebb hajószakasz északi fala magasan megmaradt, jól látszanak rajta a kétosztású boltozat vállkövei és bordaindításai. E falhoz csatlakozik kívülről, kis átjáróval egy dongaboltozatos sekrestye, amelyet utóbb kápolnává alakítottak át. A bejárat a feltűnően szép, szabályos sorokban rakott, sötétvörös táglafal déli oldalán nyílik. A széles és magas lábazati párkány végigfut a szentély íves falán is, a nagyméretű, lapos téglákat rézszen rakott idomtégla koszorúzzák.

Az elhagyott és elhanyagolt rom régészeti kutatására 1969-ben került sor, ezt követően részlegesen helyreállították és konzerválták. Az utóbbi években példamutatóan rendbe hozták, kigazolták és parkosították a környezetét, gondozzák a régi temetőt. A rádpusztai templomrom a maga nemében Magyarország egyik legszebb műemléki látnivalója.

Ludwig Emil, mno.hu

Ajánló

